

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Оперативно-тактичний факультет Кафедра бойового та логістичного забезпечення

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри БталЗ

д.т.н, доцент

полковник

Руслан КАЙДАЛОВ

30.08.2019

СИЛАБУС

«Бойове застосування озброєння, військової і спеціальної техніки»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ другий (магістерський)

РІВЕНЬ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ оперативно-тактичний

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 251 «Державна безпека»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 253 Військове управління (за видами збройних сил)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 254 «Забезпечення військ (сил)»

Розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри БталЗ

Протокол від 27 серпня 2019 року
№ 1.

Харків 2019

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Ковтун Анатолій Васильович
Наукова ступінь	к.т.н
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри БтаЛЗ
Місце роботи	НАНГУ
Адреса кафедри	Харків, м. Захисників України, 3
Контакти	097-70-80-441
E-mail	kafsbz@ukr.net
Консультації	
Час	15.30 - 17.30
Місце	каф.БтаЛЗ, каб.8

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»	Цикл професійної підготовки	
Блоків змістових модулів – 1	Спеціальність: 253 «Військове управління (за видами Збройних Сил)» 251 «Державна безпека» 254 «Забезпечення військ (сил)»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		1	2-3
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-4	4-5
		Лекції	
		8 год.	8 год.
	Групові заняття, групові вправи		
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	2 год.	год.
		Семінарські заняття, залік	
		44 год.	12 год.
		Самостійна робота	
		36 год.	70 год.
		Вид контролю: залік з оцінкою	

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»	Цикл професійної підготовки	
Блоків змістових модулів – 1	Спеціальність: 254 « Забезпечення військ (сил) » Спеціалізація "Організація технічного забезпечення НГУ"	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		1	1-2-3
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1-4	2-6
		Лекції	
		16 год.	16 год.
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Групові заняття, групові вправи	
		18 год.	8 год.
		Семінарські заняття, залік	
		76 год.	24 год.
		Самостійна робота	
		70 год.	132 год.
		Вид контролю: залік з оцінкою	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни: організація роботи командира (заступника командира) бригади (полку) в ході підготовки та ведення бойових дій (виконання завдань за призначенням) підрозділами Національної гвардії України.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами: «Загальна тактика», «Тактика Національної гвардії України», «Військова розвідка у Національній гвардії України», «Управління діями підрозділів родів військ у Національній гвардії України».

Мета навчальної дисципліни – вдосконалення знань слухачів з питань особливостей застосування озброєння, військової і спеціальної техніки частинами та підрозділами Національної гвардії України; підготовка слухача, який здатний раціонально приймати рішення на бойове застосування озброєння, військової і спеціальної техніки та управляти відповідними підрозділами в ході виконання завдань за призначенням.

Компетентності, які формує дисципліна

ІК (здатність вирішувати складні завдання і практичні проблеми у галузі воєнних наук, в питаннях управління угрупованнями, з'єднаннями та військовими частинами в ході службово-бойового застосування, у повсякденній діяльності та під час виконання ними завдань в оперативних діях, операціях);

K01 (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу);

K02 (здатність планувати та управляти часом);

K04 (здатність приймати обґрунтовані рішення);

K11 (Здатність застосовувати теорію і сучасні методи оперативного (бойового) планування оперативних дій, операцій (спеціальних операцій, службово-бойових та бойових дій) оперативно-тактичних угруповань (з'єднань, військових частин), а також здійснювати їх всебічне забезпечення під час виконання ними завдань в оперативних діях, операціях (спеціальних операціях, службово-бойових та бойових діях) та максимальної реалізації оперативних (бойових) можливостей угруповань (з'єднань, військових частин) НГУ, ІВФ та ПрО);

K13 (Здатність вирішувати складні завдання і проблемні питання управління угрупованнями, з'єднаннями та військовими частинами НГУ у складі відомчих (у складі МВС) та міжвідомчих органів управління оперативного та тактичного рівнів).

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати: тактико-технічні характеристики озброєння, військової і спеціальної техніки частин і підрозділів НГУ; принципи бойового застосування озброєння, військової і спеціальної техніки в ході бою; місця пунктів управління командирів (заступників командирів) з озброєння, військової і спеціальної техніки, питання організації взаємодії.

вміти: визначати показники боєспроможності озброєння, військової і спеціальної техніки; управляти озброєнням, військовою і спеціальною технікою

в ході виконання завдань за призначенням; оцінювати ефективність бойового застосування озброєння, військової і спеціальної техніки.

3. Зміст навчальної дисципліни.

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОНП підготовки офіцерів другого (магістерського) рівня в галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» за спеціальністю 253 Військове управління (за видами збройних сил), 251 «Державна безпека», 254 «Забезпечення військ (сил)».

Перелік змістових модулів:

змістовий модуль № 1. Сучасне озброєння та військова техніки передових держав світу;

змістовий модуль № 2. Теоретичні основи дії озброєння та військової техніки;

змістовий модуль № 3. Озброєння, військова та спеціальна техніка НГУ;

змістовий модуль № 4. Ефективність бойового застосування озброєння, військової та спеціальної техніки;

змістовий модуль № 5. Визначення ефективності застосування озброєння, військової та спеціальної техніки.

Основними видами навчальних занять з даної дисципліни є лекції, групові і практичні заняття, консультації.

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни.

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього						усього					
		л	гз	гв	пз	ср		л	гз	гв	пз	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок змістових модулів № 1. Бойове застосування озброєння, військової та спеціальної техніки												
Змістовий модуль № 1. Сучасне озброєння та військова техніка передових держав світу												
Заняття 1. Принципи бойового застосування ОВТ сучасних армій. 1. Мета, задачі, структура дисципліни. 2. Складові Збройних Сил передових держав світу. 3. Принципи, форми і способи бойового застосування ОВТ.	2	2					2	2				
Разом за змістовим модулем № 1	2	2					2	2				
Змістовий модуль № 2. Теоретичні основи дії озброєння та військової техніки												
Заняття 1. Боєприпаси та їх вражаюча дія 1. Типи боєприпасів та характеристика їх вражаючої дії. 2. Вибухові речовини. 3. Методика розрахунку тиску при вибусі вибухової речовини.	2	2					2	2				
Самостійне вивчення: Заходи безпеки при проведенні стрільб .	2					2	2					2
Заняття 2. Практичне застосування зброї. 1. Заходи безпеки при бойовому застосуванні зброї. 2. Порядок виконання вправи. 3. Практичне виконання вправи.	6				6		6					6

Заняття 3. Розрахунки кулестійкості бронешитів. 1. Методика розрахунку міцності бронешитів.. 2. Виконання практичних розрахунків.	2				2		2				2	
Разом за змістовим модулем № 2	12	2			8	2	12	2			2	8
Змістовий модуль № 3. Озброєння, військова та спеціальна техніка НГУ												
Заняття 1. Загальна характеристика озброєння та військова техніка НГУ. 1. Перелік озброєння і військової техніки НГУ. 2. Загальні відомості про бойову ручну стрілецьку зброю. 3. Порядок застосування озброєння і військової техніки НГУ.	2	2					2	2				
Заняття 2. Динамічний тренажер КрАЗ. 1. Інструктаж із заходів безпеки. 2. Будова і експлуатація тренажеру. 3. Практичне використання тренажеру.	2				2		2					2
Заняття 3. Будова та експлуатація озброєння БТР . 1. Загальна будова БТР. 2. Загальна будова та експлуатація озброєння БТР-4. 3. Бойове застосування озброєння БТР-4.	2				2		2					2
Заняття 4. Практичне застосування зброї. 1. Заходи безпеки при бойовому застосуванні зброї. 2. Порядок виконання вправи. 3. Практичне виконання вправи.	6				6		6					6
Заняття 5. Тренажер БТР-4 (бойове застосування) 1. Інструктаж із заходів безпеки. 2. Будова і експлуатація тренажеру. 3. Практичне використання тренажеру.	2				2		2					2
Заняття 6. Спеціальна техніка НГУ 1. Види спеціальних засобів. 2.Порядок застосування. 3. Правові підстави застосування застосування	2			2			2			2		

Заняття 7. Практичне водіння БТР-4, БТР-3 1. Інструктаж із заходів безпеки. 2. Будова і експлуатація БТР-4, БТР-3. 3. Практичне використання БТР-4, БТР-3.	6				6		6					6
Разом за змістовим модулем № 3	22	2		2	18			22	2	2		18
Змістовий модуль № 4. Ефективність бойового застосування озброєння, військової та спеціальної техніки												
Заняття 1. Основні положення теорії ефективності застосування ОВСТ 1. Мета, задачі, структура модулю. 2. Вихідні положення теорії ефективності. 3. Об'єкти дослідження та їх властивості .	2	2					2	2				
Разом за змістовим модулем № 4	2	2					2	2				
Змістовий модуль № 5. Визначення ефективності застосування ОВСТ												
Заняття 1. Оцінка ефективності проведення бойової операції 1. Методика розрахунку ефективності виконання СБЗ 2. Виконання практичних завдань.	2			2			2			2		
Заняття 2. Оцінка ефективності виконання службово-бойових завдань. 1. Методика розрахунку ефективності виконання СБЗ. 2. Виконання практичних завдань.	2		2				2					2
Самостійне вивчення: Заходи безпеки при проведенні стрільб	2					2	2					2
Заняття 3. Практичне застосування зброї. 1. Заходи безпеки при бойовому застосуванні зброї. 2. Порядок виконання вправи. 3. Практичне виконання вправи.	6				6		6					6
Самостійне вивчення: Заходи безпеки при проведенні стрільб	2					2	2					2
Заняття 4. Практичне застосування зброї. 1. Заходи безпеки при бойовому застосуванні зброї. 2. Порядок виконання вправи. 3. Практичне виконання вправи.	6				6		6					6
Разом за змістовим модулем № 5	20		2	2	12	4	20			2		18

[illegible]

5. Самостійна робота.

№ з/п	Перелік тем, які здобувач повинен вивчити самостійно.
1.	Сучасний стан та напрямки розвитку ОВТ Сухопутних військ
2.	Сучасний стан та напрямки розвитку бронетанкового озброєння ЗСУ
3.	Сучасний стан та напрямки розвитку високоточного озброєння
4.	Досвід бойового застосування ОВТ під час проведення операції об'єднаних сил (АТО).
5.	Бойове застосування БТР в бою.
6.	Бойове застосування мінометних підрозділів в бою.
7.	Сучасний стан та напрямки розвитку стрілецького озброєння ЗСУ
8.	Сучасний стан та напрямки розвитку артилерії ЗСУ
9.	Сучасний стан та напрямки розвитку броньованих колісних машин (БKM)
10.	Досвід бойового застосування артилерійських підрозділів під час проведення антитерористичної операції.
11.	Сучасний стан та напрямки розвитку автомобільної техніки.
12.	Сучасний стан та напрямки розвитку боєприпасів стрілецької зброї.
13.	Сучасний стан та напрямки розвитку спеціальної техніки НГУ
14.	Сучасний стан та напрямки розвитку засобів індивідуального захисту в/с НГУ
15.	Сучасний стан та напрямки розвитку засобів активної оборони в/с НГУ

16.	Досвід бойового застосування броньованих колісних машин під час проведення антитерористичної операції.
17.	Сучасний стан та напрямки розвитку високоточного озброєння

Самостійна робота слухачів, як форма навчання, є основною щодо засвоєння навчального матеріалу навчальної дисципліни. Вона організується і здійснюється з метою: відпрацювання матеріалу навчальних занять та засвоєння навчального матеріалу, визначеного тематичним планом для самостійних занять, закріплення та поглиблення знань, умінь та навичок; підготовки до майбутніх занять та контрольних заходів; формування у слухачів культури розумової праці, самостійності та ініціативи у пошуку та набутті знань.

Мета самостійної роботи полягає в сприянні засвоєнню у повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Питання для самостійної роботи опрацьовуються у часи самостійної підготовки. Якість засвоєння матеріалу перевіряється на початку наступного заняття шляхом письмового або усного опитування та включаються до переліку питань модульного контролю.

Самостійна робота забезпечується: підручниками та посібниками з фонду бібліотеки Національної академії (за рекомендованим переліком), конспектами лекцій, інформаційними ресурсами системи дистанційного навчання (sdn.ivc.com) та мережі Інтернет.

Групові консультації проводяться за необхідністю і обов'язково перед видачею контрольних робіт та перед екзаменом.

Особливості організації вивчення навчальної дисципліни слухачами денної (заочної) форми навчання полягають у проведенні навчальних занять в ході установчих та підсумкових навчальних зборів і самостійної роботи слухачів-заочників в період між навчальними зборами.

Важливою і необхідною умовою вироблення у слухачів вірного підходу до управлінської діяльності командира (заступника командира) частини (з'єднання) є проведення на заняттях аналізу конкретних ситуацій викладачами, які набули достатнього досвіду військової служби.

У результаті вивчення навчальної дисципліни в цілому у слухачів повинен бути сформований індивідуальний підхід до вирішення завдань керівництва службово-бойовою діяльністю частини.

Орієнтовна методика відпрацювання тем лекційного заняття:

вивчити програму навчальної дисципліни та робочу навчальну програму;

визначити місце теми цієї лекції в структурі навчальної дисципліни за тематичним планом;

з'ясувати всі питання, які необхідно вивчити;

вивчити навчальний матеріал, який є в конспекті, уточнити обсяг відсутнього матеріалу на основі контрольних питань, завдань для контрольної роботи і питань, винесених на іспит (див. програму навчальної дисципліни та робочу навчальну програму);

визначити літературу, в якій є необхідний навчальний матеріал, та послідовність його засвоєння;

кожен навчальний матеріал опрацювати в такий спосіб:

прочитати його в динаміці, щоб зрозуміти загальну сутність;

вдруге прочитати навчальний матеріал, осмислюючи кожне слово і речення;

за третім разом виокремити основні поняття, сутність явищ і процесів, їх структуру і зміст, а також зв'язки між ними;

записати все це в конспект;

установити зв'язок із попереднім навчальним матеріалом;

самостійно відповісти на всі контрольні питання з цієї теми.

Політика курсу та оцінювання.

Формами контролю знань слухачів з навчальної дисципліни є поточний, модульний та підсумковий контроль.

Виконання слухачем завдань поточного контролю є обов'язковим етапом вивчення навчальної дисципліни.

В ході поточного контролю оцінюється рівень знань, умінь та навичок слухачів, що здійснюється в ході вивчення навчального матеріалу шляхом проведення усного чи письмового опитування, тестування, виконання практичних завдань, тощо.

Під час контролю систематичності та активності навчальної діяльності слухачів оцінюються: участь в обговоренні питань на семінарах, результати виконання практичних завдань, якість опрацювання завдань для самостійного вивчення, інші форми робіт.

За результатами поточного контролю знань, умінь та навичок студентів (з урахуванням систематичності й активності роботи та виконання завдань) визначається оцінка за національною чотирибальною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), яка виставляється у журнал обліку успішності та контролю відвідування занять.

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Оцінка «відмінно» - за всебічні, систематичні, глибокі знання навчального матеріалу; вміння самостійно виконувати завдання, конкретні ситуації, передбачені програмою; вільне володіння основної та додаткової літературою та іншою інформацією, яка рекомендована програмою.

Оцінка «добре» - за досить повне знання навчального матеріалу; вміння успішно виконувати завдання, конкретні ситуації, передбачені програмою; достатньо повне володіння основної та додаткової літературою, та іншою інформацією, яка рекомендована програмою.

Оцінка «задовільно» - за знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого освоєння освітньо-професійної програми; вміння впоратися з виконанням завдань, конкретних ситуацій, які передбачені програмою дисципліни; недостатнє володіння основної та додаткової літературою.

Оцінка «незадовільно» - за наявність прогалин у знанні основного навчального матеріалу, нерозуміння сутності питань, що викладаються; допущення принципових, грубих помилок у виконанні завдань, які передбачені програмою.

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля з метою діагностики досягнення цілей навчання та після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля, на які поділений навчальний матеріал дисципліни. У ході виконання модульних завдань оцінюються: результати тестування, виконання письмових завдань, розв'язання практичних ситуацій, інші завдання. За результатами модульного контролю визначається оцінка, яка виставляється у журнал обліку успішності та контролю відвідування занять за національною чотирибальною шкалою оцінювання.

Слухачу не може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну, якщо він не має оцінок за усі модулі, передбачені програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль – це оцінювання результатів навчання слухачів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

Підсумкова оцінка за дисципліну є середнім арифметичним значенням оцінок за модульний і поточний контроль. За дисципліну підсумкова оцінка виставляється як середнє арифметичне всіх залікових кредитів дисципліни.

Облік підсумкового контролю успішності слухачів

здійснюють у журналі обліку успішності та контролю

відвідування занять, у індивідуальних навчальних планах, у яких фіксують інформацію за кожний модуль, та відомості обліку успішності.

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до вимог «Положення Про оцінювання знань слухачів (курсantів, студентів) в Академії» згідно з критеріями оцінювання, які наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка			Критерії
за шкалою ECTS	за нац. шкалою	за шкалою Академії	
A	Відмінн	90 –	Слухач виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному,

Оцінка			Критерії
за шкалою ЕКТС	за нац. шкалою	за шкалою Академії	
"Відмінно"	о	100	стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
В "Дуже добре"	Добре	82 – 89	Слухач виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
С "Добре"		75 – 81	Слухач виявив у цілому добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку незначних помилок; опрацював основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичні знання з дисципліни; здатний самостійно використовувати та поповнювати знання у процесі подальшого навчання та професійної діяльності.
D	Задовільно	66 –	Слухач виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою;

Оцінка			Критерії
за шкалою ЕКТС	за нац. шкалою	за шкалою Академії	
"Задовільно"		74	ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60 – 65	Слухач виявив мінімальні знання основного навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значні помилки у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35 – 59	Слухач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; припускає принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F		1 – 34	Слухач не має знань зі значної частини навчального

Оцінка			Критерії
за шкалою ЕКТС	за шкалою нац.	за шкалою Академії	
"Незадові- льно"			матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

8. Рекомендована література.

Базова.

1. Конспект лекцій з дисципліни бойове застосування озброєння, військової та спеціальної техніки / А.В. Ковтун – Х. : НА НГУ, 2019. – 214 с.
2. Довідник офіцера артилерійського підрозділу: навч. посіб. / М. М. Ляпа, П. Є. Трофименко, С. П. Латін та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – 588 с.

3. Довідник командира артилерійського підрозділу: навч. посіб. / М. М. Ляпа, Ю.І. Пушкарьов та ін. – Суми: Сумський державний університет, 2013. – 311 с.
4. Довідник для офіцерів підрозділів військ протиповітряної оборони сухопутних військ: Харківський університет Повітряних сил імені Івана Кожедуба, Харків – 2014.

Допоміжна

1. Курс підготовки артилерії ЗСУ (КПА-2006). Дивізія, бригада (полк), дивізіон, батарея, взвод, гармата. К.: Видавництво “Варта”, 2006. – 160 с.
2. Підручник сержанта зенітних підрозділів військ ППО СВ (спеціалістів виробу 9К310 ПЗРК «Ігла-1») / Навчальний центр підготовки молодших спеціалістів Сухопутних військ ЗС України, 2012.–57 с.

Доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення

к.т.н.

доцент

Анатолій КОВТУН